

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMÁNAK ÁLLAMTITKÁRA

Iromány száma: **K/3027/1.**

Benyújtás dátuma: **2018-11-12 16:42**

Parlex azonosító: **DYOYRREQ0001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Benyújtó: **Dr. Rétvári Bence, Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára**

Tisztelt Elnök Úr!

Az egyes házszabályi rendelkezésekről szóló 10/2014. (II. 24.) OGY határozat 2. melléklet 43. pontjában foglaltak megvalósulása érdekében mellékelten megküldöm **Dr. Keresztes László Lóránt (LMP), Schmuck Erzsébet (LMP), Hohn Krisztina (LMP), Demeter Márta (LMP), Csárdi Antal (LMP), Ungár Péter (LMP)** országgyűlési képviselő *"Mit tesz a kormány az ólmos vízvezetékek felszámolása érdekében?"* című, K/3027. számú írásbeli választ igénylő kérdésére adott válaszat.

Címzett: **Dr. Keresztes László Lóránt (LMP), Schmuck Erzsébet (LMP), Hohn Krisztina (LMP), Demeter Márta (LMP), Csárdi Antal (LMP), Ungár Péter (LMP)**
Benyújtó: **Dr. Rétvári Bence, Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára**

Tisztelt Képviselő Asszony!

Tisztelt Képviselő Úr!

Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 42. §-ában foglaltak szerint a Dr. Pintér Sándor miniszterhez intézett *"Mit tesz a kormány az ólmos vízvezetékek felszámolása érdekében?"* című, K/3027. számú írásbeli kérdésére – Dr. Kásler Miklós miniszter megbízásából – az alábbi választ adom.

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA
PARLAMENTI ÁLLAMTITKÁR

Iktatószám: 56117-1/2018/PARL

Hiv. szám: K/3027.

Schmuck Erzsébet
Hohn Krisztina
Demeter Márta
Keresztes László Lóránt
Ungár Péter
Csárdi Antal
országgyűlési képviselők részére
LMP
Budapest

Tisztelt Képviselő Asszonyok!
Tisztelt Képviselő Urak!

Az Önök által Pintér Sándor belügyminiszter úrhoz feltett „*Mit tesz a kormány az ólmos vízvezetékek felszámolása érdekében?*” című írásbeli kérdésre illetékességből – Prof. Dr. Kásler Miklós miniszter úr megbízásából – az alábbi választ adom.

Magyarországon az ivóvíz szolgáltatása, ellenőrzése és minősége részletesen és szigorúan szabályozott. Az emberi fogyasztásra szánt víz minőségéről szóló 98/83/EK irányelv nagy része még a csatlakozás előtt átültetésre került a hazai jogrendbe az ivóvíz minőségéről és az ellenőrzés rendjéről szóló 201/2001 (X. 25) Korm. rendelettel (a továbbiakban Korm. rendelet).

Az ivóvíz nem tartalmazhat az egészségre veszélyt jelentő vagy veszélyes koncentrációban jelen levő komponenst, fizikai, kémiai anyagot, mikroorganizmust, parazitát. A víz minőségi megfelelőségének követelményeit a Korm. rendelet 1. sz. mellékletének „A-E” táblázatai tartalmazzák. A Kormányrendelet 1. számú melléklete alapján az ivóvíz ólomtartalmára vonatkozó határérték 10 µg/l.

A vízminőségnek a fogyasztás helyén, tehát a fogyasztói csapnál (palackozott víznek a palackozás helyén) kell megfelelni a minőségi követelményeknek. A víziközmű-szolgáltató a szolgáltatási határpontig, víztáradási pontig felelős a víz minőségéért. Ezen a ponton túl fellépő, a belső hálózatra visszavezethető minőségi kifogás az épület tulajdonosának felelőssége. Ugyanakkor a víziközmű szolgáltató kötelezettsége, hogy olyan összetételű vizet

szolgáltasson, amely minimalizálja a másodlagos vízromlást a belső hálózatokon. Községi létesítmény esetén az illetékes népegészségügyi szerv tájékoztatja az épület tulajdonosát az egészségkockázatról és a lehetséges beavatkozásokról.

Az ivóvízbiztonság hatósági ellenőrzése során az illetékes népegészségügyi szerv az ivóvíz-szolgáltatás körülményeit, az üzemeltető ivóvízminőséget befolyásoló tevékenységét és a vízminőség vizsgálati adatokat ellenőrzi és értékeli. A felügyeletet ellátó illetékes hatóság az 1 000 m³/nap mennyiségnél kisebb kapacitású és 5000 főnél kevesebb állandó népességet ellátó vízellátó rendszerek esetén a járási kormányhivatalok népegészségügyi osztálya, az ennél nagyobb, illetve egy járás határán átnyúló vízellátó rendszerek esetén az illetékes hatóság a megyei kormányhivatalok népegészségügyi főosztálya.

A települési vízminőség-ellenőrzési vizsgálatok a víziközmű szolgáltatók önellenőrző és a népegészségügyi hatóság által vett hatósági vizsgálatokból állnak.

Az ivóvízminőség ellenőrzését legnagyobb részben a víziközmű-szolgáltató végzi (önellenőrző vizsgálatok):

- az illetékes népegészségügyi szervvel egyeztetett mintavételi pontokon vett vízminták vizsgálatával, melyet az illetékes népegészségügyi szerv a vízellátó rendszer üzemeltetője kérelmére határozatban hagyja jóvá.
- az ivóvíz minőségét az illetékes népegészségügyi szerv által évente határozatban jóváhagyott vizsgálati program szerint ellenőrzi ivóvízvizsgálatra akkreditált laboratóriummal.

Az önellenőrző vizsgálatokat az üzemeltetőnek a Korm. rendelet 2. számú melléklet 3.3 táblázatban előírt gyakoriság alapján kell végeznie. A táblázat alapján az éves vizsgálati számot egyrészt a vizsgált paraméter típusa (A vagy B paraméter), másrészt a naponta termelt (szolgáltató) ivóvíz mennyisége határozza meg egy körzeten belül.

Az illetékes népegészségügyi szerv bármely olyan vízminőségi jellemző vizsgálatát is elrendelheti az üzemeltető számára, amelyről feltételezhető, hogy olyan mennyiségben vagy koncentrációban van jelen az ivóvízben, amely egészségügyi vagy élelmiszerbiztonsági szempontból kockázatot jelenthet, valamint a Korm. rendeletben meghatározottnál nagyobb gyakoriságú vizsgálatot írhat elő a helyben fennálló kockázatok vagy az ivóvízellátórendszer jóváhagyott ivóvízbiztonsági terve szerint.

Az illetékes népegészségügyi szerv a szolgáltatói önellenőrző vizsgálati kötelezettség teljesítésének folyamatos ellenőrzése mellett hatósági vízminőség ellenőrző vizsgálatokat is végez, melyek gyakorisága a Korm. rendeletben megadott érték 10%-a, azonban a B csoportba tartozó paraméterekre 1 000 m³/nap kapacitás feletti vízművekre legalább évi 1 minta, 10 000 m³/nap feletti vízművekre évi legalább két vízminta vizsgálata szükséges. Továbbá bármilyen szennyezés veszélyével járó rendkívüli esemény esetén további hatósági mintavételre kerülhet sor.

Az akkreditált vízminőség-ellenőrző vizsgálatok eredményei negyedévente a Nemzeti Népegészségügyi Központ (a továbbiakban: NNK) által működtetett központi ivóvízminőségi adatbázisba kerülnek feltöltésre (Humán felhasználású vizek informatikai rendszerébe, a továbbiakban: HUMVI rendszer). Határértékek és parametrikus értékek bármelyikének túllépése, illetve szennyezés veszélyével járó rendkívüli esemény esetén a HUMVI rendszer azonnali jelentési felületén keresztül az üzemeltetőnek tájékoztatást kell nyújtania az illetékes népegészségügyi szerv részére, majd a közegészségügyi kockázat elhárítása érdekében tett beavatkozás módját (a határérték túllépés feltételezett okának megjelölésével), valamint a beavatkozás hatékonyságát igazoló ellenőrző minta eredményét is rögzítenie kell a HUMVI rendszerben.

Az illetékes népegészségügyi szervek a HUMVI rendszerben is folyamatosan ellenőrzik és értékelik a vízvizsgálati adatokat.

Hazánkban az ivóvízellátás alapját képező ivóvízbázisokban, illetve a közüzemi ivóvízellátó rendszerekben jellemzően nem mutatható ki ólom jelentős mennyiségben.

A hálózati, közműves vízminták ólomtartalmával kapcsolatban elmondható, hogy a megfelelőségi monitoring 2017 évi. eredményei alapján az országos megfelelőségi arány 98,5%, a fővárosban 96,6%.

A mintavételi pontok kijelölése úgy történik, hogy az adott ponton szolgáltatott ivóvíz jellemezze a település egészének vízminőségét. Az ivóvízben előforduló ólom fő forrásai elsősorban a régi városmagokban, jellemzően belvárosi területeken található, régen épült lakások belső ivóvíz-hálózatában még ma is jelenlévő ólomcsövek, emiatt az ivóvíz ólomtartalma településrészenként, épületenként vagy akár egy épületen belül is változhat. Az épületekben az ólomcsövek jelenlétének kockázatára az épületek korából következtetni lehet, azonban a kioldódást a települési vízminőség, az egyéb ólomforrások (vízórák, csaptelepek, forrasanyagok stb.) jelenléte valamint a vízfogyasztási szokások is befolyásolják.

A víziközmű-szolgáltatók 2013 őszén felmérték a víziközmű-hálózatokban lévő ólomalapú vezetéseiket, s prioritásként kezelve azt – a Gördülő Fejlesztési terveikben rögzítettek szerint – azok cseréjéről folyamatosan gondoskodnak.

Az Országos Közegészségügyi Intézetben (Jogutód: NNK) 2017-ben elindult egy komplex népegészségügyi projekt (EFOP-1.8.0-VEKOP-17-2017-00001), amelynek egyik témája az ivóvízzel az emberi szervezetbe jutó ólom vizsgálata. A projekt rész fő célja, hogy a lakosság körében csökkenjen az ivóvízből származó ólom bevitel, személyre szabott kockázatértékelés és tanácsadás révén. Elsődleges feladata annak felmérése, hogy mely területeket, és a lakosság körülbelül mekkora hányadát érinti a határérték feletti ólomtartalom a csapvízben egy tervezett, úgynevezett feltáró monitoring kivitelezésével. A „Feltáró monitoring program” keretében 111 mintaterületen egy 6 hónapos felmérés kerül kivitelezésre, célzott

vizsgálattal, mely az ólom problémával érintett területek országos felmérésének alapját adja. A projekt keretében vizsgálatra kerülnek az ivóvíz ólomtartalmának csökkentési lehetőségei, úgymint a kifolyatás hatása, az ivóvíz utótisztító kisberendezések használata illetve épületek bemenő vizének kezelése.

Emellett a projekt keretében az NNK évente 1000 minta erejéig lehetőséget ad az ún. „Nyitott Laboratórium” program keretében arra, hogy a lakosok saját csapvizükből mintát vegyenek, eljuttassák az NNK-ba, és ingyenesen megvizsgáltsák a csapvizük ólomtartalmát. A programba elsősorban a kockázati és érzékeny csoportokba tartozók jelentkezhetnek. A „Nyitott Laboratórium” program 2017. szeptember óta zajlik, és ezen időszak alatt több mint 800 mintavételi helyről érkezett mintapár.

A projektrész eredményei alapján 2020-ra elkészül egy szakmapolitikai döntést megalapozó tanulmány, amely alapot szolgáltat az ivóvíz ólomtartalmából származó probléma végleges megoldásának tervezéséhez, mely során kiemelt figyelemmel kell lenni arra, hogy a vezetékek zömében magántulajdonban vannak, így a lakosság megfelelő szintű tájékoztatása és bevonása elengedhetetlen.

Budapest, 2018. november 12.

Tisztelettel:

